

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2024. június 17.

1. Berlieni Konferencia Ukrajna újjáépítéséről – Zelenszkij elnök beszéde a Bundestag előtt

Volodimir Zelenszkij ukrán elnök Németországba látogatott, ahol Olaf Scholz kancellárral (SPD) együtt nyitotta meg a kétnapos berlini Ukrajna újjáépítéséről szóló konferenciát, ezt követően pedig beszédet mondott a német Bundestagban. A konferencia első napját az ukrán légvédelem megerősítésére irányuló sürgős felhívások uralták. *„A legjobb újjáépítés az, amelynek nem kell megtörténnie”* – mondta nyitóbeszédében Scholz. Zelenszkij pedig utalt a könyörtelen légitámadásokra, amelyekkel Oroszország megpróbálja térdre kényszeríteni országát. Ukrajnának meg kell védenie magát, erre pedig a légvédelem a válasz – jelentette ki az ukrán elnök. A kancellár egyúttal beszédében arra kérte a szövetségeseket, hogy támogassák a Németország által indított kezdeményezést Ukrajna légvédelmének megerősítésére, amelyet a német kormány tavaly indított el, hogy elősegítse a légvédelmi rendszerek átadását a Bundeswehr és baráti államok részéről Ukrajnának. Scholz hangsúlyozta, hogy Berlin hamarosan egy harmadik Patriot-típusú légvédelmi rendszert szállít Ukrajnának.

A találkozón 2000 magas rangú – a politikai és üzleti életet, valamint a civil szférát képviselő személy vett részt Németországból és külföldről. A középpontban az ukrainai újjáépítés - az orosz támadások okozta háborús károk rövid távú helyreállítása, valamint Ukrajna hosszabb távú fejlődési kilátásai álltak – az Oroszország által Ukrajnában okozott eddigi károkat a Világbank legalább 486 milliárd dollárra (mintegy 446 milliárd euró) becsli. A konferencia első napjának délutánján továbbá az ukrán elnök érzelmeiben gazdag beszédet mondott a Bundestagban. Felszólította országa szövetségeseit, hogy működjenek együtt az Ukrajna elleni orosz agressziós háború sikeres befejezése érdekében. Nem szabad hagyni, hogy Oroszország folytassa menetelését Európában – mondta Zelenszkij. *„Közös érdekünk, hogy Putyin személyesen veszítse el ezt a háborút”* – vélte az ukrán elnök, aki egyúttal megköszönte Németország eddigi támogatását az orosz agresszió elleni védekezésben, és további támogatás szükségességére is felhívta a figyelmet. Zelenszkij ugyanakkor azt is hangsúlyozta, hogy nem akar kizárólag a hadseregre támaszkodni, hogy békét teremtsen országában. A hétfévi svájci békekonferenciára utalva kijelentette: *„Esélyt akarunk adni a diplomáciának, és mintegy 100 államot hoztunk össze. Ukrajna soha nem támaszkodott kizárólag a fegyverek erejére”*.

A szövetségi parlamentben tartott beszéden valamennyi Bundestag-képviselő részt vett, ugyanakkor távol maradt attól – négy képviselőt eltekintve – az AfD Bundestag-frakciója. A BSW képviselőcsoport már előre bejelentette, hogy bojkottálni fogja a – az álláspontjuk szerint a háború további folytatását erőltető ukrán elnök – beszédét. A többi párt, köztük Scholz kancellár is, élesen bírálta az AfD és a BSW *„tiszteletlen”* viselkedését.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Boris Pistorius bemutatta az önkéntes katonai szolgálatra vonatkozó terveit

A kötelező sorkatonai szolgálat esetleges – részleges – visszaállításával kapcsolatos tervek kormányzati elvetését követően (bővebben [lásd](#)) Boris Pistorius (SPD) szövetségi védelmi miniszter szerdán az új, önkéntes alapú, katonai szolgálat főbb elemeit mutatta be a sajtó képviselőinek. Korábban Pistorius egy olyan új katonai szolgálati modellről beszélt, amelynek egy kötelező elemet is tartalmaznia kellene. A védelmi miniszter mintaként nevezte meg a svéd sorkötelezettségi modellt, amely alapvetően az önkéntes szolgálaton alapul, ugyanakkor végszükséglet esetén kötelező jellegűvé is válhat. A miniszter elképzelésével szemben azonban a kormánykoalíción és saját pártján belül is komoly ellenállás mutatkozott.

A Pistorius által most bemutatott elképzelés szintén hasonlít a Svédországban alkalmazott rendszerhez, azonban kötelező komponenst nem tartalmaz. A német katonai szolgálati koncepcióban az egyetlen kötelezettség az, hogy a fiatal férfiaknak 18. életévük betöltésekor ki kell tölteniük egy, a szolgálattal kapcsolatos – kérdőívet. A kérdőíveket egy évfolyam összes 18 évesének – férfiaknak és nőknek egyaránt – kiküldené a minisztérium. Előbbiek esetében a válaszadás kötelező, míg a nőknek ez opcionális lenne. A Bundeswehr személyzeti tervezői a kérdőívekben arra vonatkozóan is kérdéseket tesznek majd fel, hogy a fiatalok el tudják-e képzelni a német fegyveres erőknél való szolgálatot. A tervek alapján évente körülbelül 400.000, 18. életévét betöltött fiatal végzi el az iskolát, akik közül (véli a miniszter) akár minden negyedik fiatalembert érdekelhet a Bundeswehrben való szolgálat. Így az opcionálisan felmerülő 40 ezer főből hívnák végül be a szükséges 5000 főt. „A legjobbakat és a legmotiváltabbakat akarjuk” – hangsúlyozta Pistorius. Aki úgy dönt, hogy katonai szolgálatot teljesít, az elvégezheti a hat hónapos alapszintű katonai szolgálatot, vagy összesen 23 hónapos szolgálatra jelentkezhet. Azok, akik hat hónapnál hosszabb időre jelentkeznek, további – később a civil életben is kamatoztatható – kiképzést kapnak. Ez lehet akár teherautó-vezetői jogosítvány, informatikai továbbképzés, vagy pluszpontok azoknak, akik később egyetemre akarnak menni.

A Bundestag védelmi bizottságának szakértői és politikusai azonban látszólag kételkednek abban, hogy a Bundeswehr toborzási problémája ezen a módon tartósan megoldható lenne. A Bundeswehrnek már csak a jelenlegi létszám fenntartásához is megbízható toborzási eszközre van szüksége – vélik szakértők. A Bundeswehrnek képzett ideiglenes és hivatásos katonákra van szüksége, akik közép- és hosszútávon is készek elkötelezni magukat a katonaság mellett.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Kooperációs kérdések mentén megosztott CDU

A Kereszténydemokrata Unió (CDU) belül ismét koalíciós lehetőségekről szóló viták ütötték fel a fejüket, miután az európai parlamenti választásokat követően Friedrich Merz pártelnök egy televíziós vitaműsor során kizárta az együttműködés lehetőségét egyrészt az egyébként is politikai karanténban tartott AfD-vel – a CDU egy 2019-es pártkongresszuson egy határozat keretében eldöntötte, hogy semmilyen módon és semmilyen szinten nem dolgozik együtt az AfD-vel, ezzel létrehozva egy ezt megakadályozni kívánó „Brandmauert” (tűzfalat) –, másrészt az EP-választásokon magát először megmértető és egyből 6% körüli eredményt elérő Bündnis Sahra Wagenknecht (BSW) párttal. Merz egészen pontosan úgy fogalmazott, hogy a CDU nem dolgozik együtt „szélsőjobboldali vagy

szélsőbaloldali pártokkal”. Saha Wagenknechtre és a BSW-re azonban mindkettő vonatkozik: *„Egyes kérdésekben szélsőjobboldali, más kérdésekben szélsőbaloldali”*.

Mindazonáltal közvélemény-kutatások szerint a szeptemberi tübingiai, szászországi, valamint brandenburgi tartományi parlamenti választások után nehéz lesz kormányt alakítani az AfD, a BSW és a Baloldal nélkül. Ezért is szólalt fel több CDU-s tartományi miniszterelnök, valamint politikus is Merz kijelentése ellen. Mario Voigt, a CDU tübingiai pártelnöke és miniszterelnök-jelöltje például hangsúlyozta, hogy nem zárja ki a BSW-vel történő együttműködés lehetőségét a tartományban. *„Mi, tübingiaiak magunk fogunk dönteni”* – mondta a politikus hozzátéve, hogy politikai változást akarnak, ezért elsősorban azokat a konkrét kérdéseket nézik, amelyek az embereket mozgatják. Ehhez hasonló nyilatkozatokat követően Merz rákényszerült, hogy pontosítsa kijelentésén és elmondta, hogy alapvetően nem zárja ki alapvetően a CDU és a BSW közötti koalíciót tartományi szinten, az ő elhatárolódása Wagenknecht pártjától a szövetségi szintre vonatkozott. Tartományi szinten *„a választási eredmények fényében meg kell nézni, milyen konstellációk alakulnak ki, milyen kormányzóképeség elképzelhető és lehetséges ott”*.

A CDU belső vitáira a BSW is rácsatlakozott. A párt társelnöke, Mohamed Ali elmondta, hogy pártja kész arra, hogy az őszi választások utána koalícióra lépjen a CDU-val. *„Természetesen tudjuk, hogy ha megfelelő erővel jutunk be a tartományi parlamentekbe, akkor ott is felelősséggel tartozunk”* – mondta Ali hozzátéve azonban, hogy nem fognak támogatni olyan politikát, amely egyszerűen csak úgy megy tovább, mint eddig, mert változásra van szükség.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Minden második ember előrehozott választásokat szeretne

A ZDF Politbarometer legújabb, az EP-választások után készített felmérésből kiderül, hogy a kormánykoalícióval szembeni elégedetlenség az európai parlamenti, valamint két tartományban helyhatósági választások után újabb csúcsot ér el. E szerint 71%-a a válaszadóknak elégedetlen a kormány munkájával – ugyanez az érték májusban még 63% volt. Mindazonáltal a megkérdezettek kétharmada – még a koalíciós pártok gyenge szereplése ellenére is – úgy véli, hogy a kormány nem oszlik fel a következő, 2025 őszi Bundestag választások előtt. Ezzel szemben mindössze 30% számít a koalíció idő előtti felbomlására. Továbbá 51%-a a megkérdezetteknek támogatná az előrehozott választásokat, beleértve itt a legkisebb koalíciós társ, az FDP (53%), az Unió-pártok (63%), a BSW (76%) és az AfD (93%) támogatóinak többségét is.

Mindezek ellenére egy, a CDU/CSU vezette kormányra vonatkozó várakozások is nagyon szkeptikusak. Mindössze 36%-a a válaszadóknak (május: 34%) gondolja úgy, hogy az Unió-pártok jobb munkát végeznének, ha kormányra kerülnének. 46% (május: 42%) úgy véli, hogy nem lenne nagy különbség a mostani kormányhoz viszonyítva, 14%-a (május: 19%) a megkérdezetteknek pedig rosszabb munkára számítana. Ezen felül mindössze a válaszadók 19%-a gondolja úgy, hogy a koalíciós kormányon belül az SPD akarata érvényesül. A kisebb koalíciós partnerek megítélése ezzel kapcsolatban eltérő: 41% szerint a Zöldek határozottan keresztülviszik álláspontjaikat (nem: 54%), bár a párt támogatóinak többsége (66%) nem így látja.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Maximilian Krah, EP-listavezető nem lesz tagja az AfD EP-delegációjának

Az európai parlamenti választásokat követően is folytatódik az AfD volt EP-listavezetője, Maximilian Krah körül kialakult politikai huzavona. Ennek legújabb fejleménye, hogy a politikus nem lesz tagja az AfD leendő európai parlamenti delegációjának. Az újonnan megválasztott EP-képviselők múlt hét hétfői alakuló ülésükön ugyanis megszavazták azt az indítványt, amely kimondja, hogy Krah nem lehet tagja az AfD delegációnak. Mindazonáltal a volt listavezető felveszi EP-mandátumát.

A politikust még a kampány során többek között oroszbarát hálózatokkal hozták hírbe, valamint Kínával lehetséges kapcsolatai – egyik korábbi EP asszisztensét még a kampány alatt tartóztatták le Kínának való kémkedés vádjával – miatt vádolták hazaárulással. Ezt követően a nemzetiszocialista SS-ről tett ellentmondásos megjegyzéseket, amelyre reagálva az Európai Parlament Identitás és Demokrácia (ID) frakciója nem sokkal a választások előtt kizárta az AfD-t soraiból.

Az AfD EP-lista második helyezettje, Petr Bystron ellen nem kérvényeztek kizárást a párttársak. Őt hetek óta azzal vádolják, hogy egyike azoknak, akik Ukrajna ellen agitáltak, és ezért a Voice of Europe hírportálon keresztül Oroszországtól pénzt is kaptak. Az ez okból folytatott kivizsgálás lehetővé tétele okán a Bundestag a képviselő mentelmi jogát is felfüggesztette. A múlt hét hétfői ülés döntése nyomán továbbá az AfD delegációját René Aust, a párt Tübingia tartományi parlamenti képviselője, illetve Európa-politikai szóvivője vezeti majd. A 37 éves Aust Krah és Bystron mögött, a harmadik helyen szerepelt a választási listán, és a Tübingia tartományi AfD-elnök, Björn Höcke bizalmasának számít.

A jobboldali ID-frakcióból való kizárást követően valószínűleg bonyolult tárgyalások lesznek napirenden az AfD számára a potenciális partnerekkel. Aust maga abból indul ki, hogy az AfD-t visszaveszik az ID-frakcióba, és csak egy átmeneti mosolyszünetről beszélt ezzel kapcsolatban. Ezen kívül Austnak nem lesz egyszerű feladata: Egy olyan delegációt kell majd összetartania, amelynek egyes részei évek óta ellentétben állnak egymással. Szintén múlt heti hír azonban, hogy Krah kizárása ellenére az ID-frakciója nem kíván együttműködni az AfD-vel. A párt társelnökének, Alice Weidelnek a szóvivője az értesülést, miszerint a francia Rassemblement National vezetője, Marine Le Pen és más ID-képviselők így döntöttek egy brüsszeli találkozón, megerősítette.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Megkezdődött a labdarúgó Európa Bajnokság Németországban

2024. június 14-én a házigazda Németország Skócia elleni első mérkőzésével kezdetét vette a 2024-es labdarúgó Európa-bajnokság. A sorozatban 17. kontinens torna kerekén egy hónapig tart majd és a második alkalommal kerül megrendezésre Németországban 2006 után. Az UEFA végrehajtó bizottsága 2018. szeptemberében ítélte oda Németországnak a rendezés jogát. A szervezők döntése értelmében végül 10 helyszínen (Hamburg, Berlin, Lipcse, München, Stuttgart, Frankfurt, Köln, Düsseldorf, Dortmund, Gelsenkirchen) kerülnek meccsek megrendezésre – a döntőre 2024. július 14-én kerül majd sor a berlini Olimpiai Stadionban.

Egy sikeres rendezés nagy presztízs-nyereséggel járhat, ugyanakkor kérdés, hogy a várt gazdasági plusz hatások – melyekre a gyengélkedő német gazdaságnak feltétlenül szüksége lenne – érvényesülnek-e majd. A HDE kereskedelmi szövetség arra számít, hogy az Európa-bajnokság 3,8

milliárd euró többletbevételt hoz a kiskereskedők számára. Mások nem hisznek abban, hogy a sportesemény különösebb gazdasági fellendülést fog okozni. Az olyan sporteseményeknek, mint az Európa-bajnokság, a bruttó hazai össztermékre gyakorolt gazdasági hatásait amúgy is nagyítóval kell vizsgálni – véli a megkérdezett gazdasági szakértők egy része. Mindazonáltal ez nem jelenti azt, hogy az ilyen eseményeknek nincs hatása, mondja Sascha Schmidt a WHU Otto Beisheim School of Management munkatársa. *„Már a 2006-os (a német foci csapat sikeressége által okozott) nyári tündérmesénél is láthattuk. Hogy kozmopolita Németországgént, jól szervezett és vendégszerető országgént mutatkoztunk be. Ez természetesen nemzetközi hírnévhez vezet, és vonzóbbá teheti Németországot, mint úti célt, egyúttal gazdasági központként is pozícionálhatja ilyenkor jobban magát az ország.”*

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Cikk- és interjúajánló

Az európai parlamenti választások belpolitikai okokból a megszokottnál is nagyobb jelentőséggel bírtak Németországban. Kutatási vezetőnk, Dobrowiecki Péter szerint komoly esélye van az Európai Bizottság jelenlegi elnökének arra, hogy további öt évig folytassa munkáját.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson az [Infostart honlapjára](#).

Voks24: az EP-választások a tagállamok szintjén hoztak jelentős változásokat. Kutatás vezetőnk, Dobrowiecki Péter szerint az Európai Néppárt (EPP) több mandátumhoz jutott, a zöldek visszaszorultak. Nőtt a független képviselők száma, kérdésnek nevezte, hogy ők találnak-e frakciót.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Híradó honlapjára](#).

Az EP-választások a tagállamok szintjén hoztak jelentős változásokat. Kutatás vezetőnk, Dobrowiecki Péter szerint az Európai Néppárt (EPP) több mandátumhoz jutott, a zöldek visszaszorultak. Nőtt a független képviselők száma, kérdésnek nevezte, hogy ők találnak-e frakciót.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Magyar Hírlap honlapjára](#).

„A vasárnap megtartott európai parlamenti választásoknak – elsősorban belpolitikai okok miatt – a megszokottnál nagyobb jelentősége volt Németországban.” – idézi kutatási vezetőnk, Dobrowiecki Péter elemzését a Magyar Nemzet.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Magyar Nemzet honlapjára](#).

Chaim Noll, neves német-izraeli újságíró és író a mai Németországban uralkodó, politikai jobboldali, baloldali, valamint iszlamista antiszemitizmussal foglalkozik. Budapesti látogatása kapcsán írt cikkét a Mandiner honlapján publikálták.

A teljes interjú elolvasásához kattintson a [Mandiner honlapjára](#)

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu